

Brüssel, 10. detsember 2024
(OR. en)

16776/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0318(COD)

AGRI 878
AGRIORG 181
CODEC 2312

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	10. detsember 2024
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2024) 576 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles käsitletakse koostööd selliste nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel, kelle ülesandeks on tagada direktiivi (EL) 2019/633 (milles käsitletakse põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid) täitmine

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2024) 576 final.

Lisatud: COM(2024) 576 final

Brüssel, 10.12.2024
COM(2024) 576 final

2024/0318 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse koostööd selliste nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel, kelle ülesandeks on tagada direktiivi (EL) 2019/633 (milles käsitletakse põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid) täitmine

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Direktiivi (EL) 2019/633¹ (edaspidi „direktiiv“) kohaselt peavad liikmesriigid määrama nõuete täitmise eest vastutavad asutused, et tagada direktiivi artiklis 3 sätestatud keeldude tõhus järgimine. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused võivad tegutseda kas omal algatusel või põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas esinevatest ebaausatest kaubandustavade mõjutatud isikute kaebuste alusel.

Direktiiviga kehtestati ka eeskirjad, mis on seotud nõuete täitmise eest vastutavate asutuste volitustega, millega tagatakse, et need asutused saavad viia läbi uurimisi, koguda teavet ja nõuda ebaausa kaubandustava kasutamise lõpetamist (direktiivi artikkel 6).

Lisaks nõuti direktiiviga, et nõuete täitmise eest vastutavad asutused teevald omavahel ja komisjoniga tõhusalt koostööd ning abistavad üksteist vastastikku piiriülese mõõtmega uurimistes (direktiivi artikkel 8).

Nõuete täitmise eest vastutavate asutuste kogemused on näidanud, et teabe kogumine, rikkumise tuvastamine ning trahvide ja muude sama tõhusate karistuste määramine ja täitmisele pööramine võib olla keeruline, kui ostja asub teises liikmesriigis. Seepärast tuleks tugevdada nõuete täitmise eest vastutavate asutuste suutlikkust teha sellistel juhtudel koostööd.

Põllumajandustootjate positsiooni tugevdamiseks tarneahelas tuleb kaotada puudused õigusnormide täitmise tagamisel. Selle probleemi lahendamiseks esitas komisjon 15. märtsil 2024 aruteludokumendi, milles ta teatas kavandatud meetmetest, et parandada põllumajandustootjate positsiooni toiduainete tarneahelas. Komisjoni teatatud meetmete hulka lisati eraldiseisev õigusakt, millega kehtestatakse uued eeskirjad direktiivi piiriülese täitmise tagamise kohta.

Poliitilistes suunistes järgmisele Euroopa Komisjonile (2024–2029) on võetud kohustus tugevdada põllumajandustootjate positsiooni ja kaitsta neid veelgi paremini ebaausate kaubandustavade eest. Lisaks kutsuti ELi põllumajanduse tulevikku käsitlevas strateegilises dialoogis, mille Euroopa Komisjoni president kuulutas välja 2023. aasta 13. septembril peetud kõnes olukorrast Euroopa Liidus ja mis algatati 2024. aasta jaanuaris ning mis tõi kokku 29 peamist sidusrühma Euroopa põllumajandus- ja toidutootmissektorist, kodanikuühiskonnast, maakogukondadest ja akadeemilistest ringkondadest ning mille lõpparuandes² kutsuti üles võtma ennetavaid meetmeid nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil, muu hulgas selleks, et tõhusamalt lahendada ebaausate kaubandustavade probleemi.

Aruanne ELi põllumajanduse tulevikku käsitleva strateegilise dialoogi kohta sisaldas soovitusi tõhusa, tasakaalustatud ja proportsionaalse raamistiku kohta, et käsitleda ebaausaid kaubandustavasid, muu hulgas ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate õigusaktide täitmise tulemuslikku tagamist, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste koostööd piiriüleste juhtumite korral, sealhulgas ühist veebiplatvormi uurimiste ja juhtumite kohta teabe jagamiseks, ning

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>).

2 [Strateegiline dialoog ELi põllumajanduse tuleviku üle.](#)

vajadust, et nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel oleksid piisavad ja proportsionaalsed vahendid õigusaktide täitmise tagamiseks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanekuga täiendatakse direktiivi eesmärgiga tagada, et nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel on vajalikud vahendid teabe kogumiseks, rikkumise tuvastamiseks ning teises liikmesriigis asuvatele ostjatele trahvide ja muude sama tõhusate karistuste määramiseks ja täitmise tagamiseks.

Ettepanek ei mõjuta direktiivi käimasolevat hindamist, mida komisjon viib läbi kooskõlas direktiivist endast tuleneva juriidilise kohustusega, ega mõjuta hindamise tulemust.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Nagu on selgitatud direktiivi ettepaneku seletuskirjas, on konkurentsioiguse kohaldamisala erinev ebaausaid kaubandustavasid käsitlevatest eeskirjadest, kuna ebaausad kaubandustavad on ühepoolsed tavad, mis enamikul juhtudel ei hõlma turgu valitseva seisundi olemasolu või selle seisundi kuritarvitamist.

Seega on käesoleva ettepaneku eeskirjad meetmete kohta, mis on üksnes ette nähtud direktiivi alusel määratud, nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele, kooskõlas ELi konkurentsieskirjadega ja täiendavad neid.

Kuigi EL on vastu võtnud ka tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö eeskirjad,³ erineb nende kohaldamisala käesolevas ettepanekus sisalduvatest eeskirjadest, kuna tarbijakaitset käsitlevaid õigusnorme kohaldatakse ettevõtja ja tarbija vahelistes tehingutes ning need ei hõlma iseenesest ettevõtjatevahelisi olukordi, isegi kui liikmesriigid võivad otsustada nende kohaldamisala laiendada.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesolev ettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artikli 43 lõikel 2, sest see täiendab direktiivi, mis omakorda põhineb ELi toimimise lepingu artikli 43 lõikel 2.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse piiriülese mõõtmega ebaausaid kaubandustavasid. Liikmesriikidel on raskusi ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate eeskirjade piiriülese täitmise tagamisega, eriti seoses ebaausate kaubandustavadega, mis mõjutavad rohkem kui kahte liikmesriiki.

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj>).

- **Proportsionaalsus**

Ettepaneku eesmärk on parandada ja suurendada koostööd nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel, säilitades samas minimaalse sekkumise liikmesriikide õiguskorda. Kavandatavad teabe kogumise eeskirjad ja kavandatavad täitmise tagamist käsitlevad õigusnormid ei muuda teabe kogumist ja õigusaktide täitmise tagamise meetmete võtmist reguleerivaid siseriiklikke õigusnorme. Kavandatavate eeskirjade eesmärk on pigem tagada, et luuakse õiguslik alus teabe vahetamiseks ja õigusaktide täitmise tagamise meetmete taotluste esitamiseks, mille puhul taotluse saanud asutus järgib oma siseriiklikke õigusnorme.

Ettepanek ei mõjuta ka liikmesriikide haldussüsteemi ega menetlusõigust ning neile jääb vabadus kavandada ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate eeskirjade täitmise tagamise süsteeme.

- **Vahendi valik**

Määrus valiti seepärast (sarnaselt muudele sellistele ELi koostöövahenditele, eeskätt tollikoostöö,⁴ käibemaksualase koostöö,⁵ sööda ja toidu kontrolli,⁶ ning tarbijakaitse⁷ vallas), et kavandatavad eeskirjad näevad põhiliselt ette vahetult kohaldatava koostöökorra avaliku sektori asutuste vahel.

Ilma asjakohase ELi õigusraamistikuta, mida kohaldatakse vahetult kõigis liikmesriikides, võib iga liikmesriik teabetaotlusi või õigusaktide täitmise tagamise meetmete taotlusi reguleerivate eeskirjade kehtestamisel kasutada erinevat lähenemisviisi ja muuta nõuete täitmise eest vastutava asutuse tegevuse sõltuvaks mitmest tegurist. See võib põhjustada õiguskindlusetust ja lõppkokkuvõttes takistada piiriüleste juhtumite korral ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate õigusaktide täitmise tagamist, nagu on ette nähtud direktiivis.

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/444, millega luuakse tollikoostöö programm „Toll“ ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1294/2013 (ELT L 87, 15.3.2021, lk 1–16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/444/oj>)

5 Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/904/2024-01-01>)

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 095, 7.4.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/2022-01-28>)

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/2022-01-01>)

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Tegemist on Euroopa Parlamendi ja nõukogu uue määruse ettepanekuga, mis ei nõua kehtivate õigusaktide järelhindamist ega toimivuskontrolli.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Olukorra kiireloomulisuse tõttu ametlikku tagasisidekorjet ei korraldatud. Siiski on korraldatud mitu seminari, üritust ja kohtumist sidusrühmadega, kus sidusrühmad esitasid märkusi, tõendeid ja ettepanekuid selle kohta, kuidas ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate eeskirjade täitmist tõhusamalt tagada.

Direktiivi nõuete täitmise eest vastutavad asutused kohtuvad vähemalt kord aastas ning arutavad parimaid tavasid, uusi juhtumeid ja suundumisi ebaausate kaubandustavade valdkonnas põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ning vahetavad teavet. Komisjon toetab kõiki neid kohtumisi ja on sellega seoses kogunud nõuete täitmise eest vastutavate asutuste seisukohti õigusnormide piiriülese täitmise tagamise kohta.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Kuigi meetmete kiireloomulisuse tõttu ei korraldatud ühtegi tagasisidekorjet ega avalikku konsultatsiooni, on komisjon tutvustanud kavandatavaid meetmeid mitu korda sidusrühmadele ja nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele; samuti on ta tutvustanud neid kahepoolsetel kohtumistel, kus osalesid kõik asjaomased ELi tasandi ühendused põllumajanduslike toiduainete tarneahelas, sealhulgas tarbijad.

Nõuete täitmise eest vastutavad asutused on tunnistanud probleeme, mida tekitab ebaausate kaubandustavade vastaste meetmete piiriülene täitmise tagamine, ning töötanud välja ühised suunised, vormid ja menetlused, et nendevaheline koordineerimine oleks tõhusam.

- **Mõjuhinnang**

Käesoleva ettepaneku kohta mõjuhinnangut ei tehtud, kuna komisjoni käsutuses olevad poliitikavariandid olid piiratud. Ettepanekut tuleb käsitada täitmise tagamise vahendina, millega kehtestatakse ebaausate kaubandustavade direktiivi alusel juba kehtivad kohustused (mille jaoks puuduvad menetlusnormid nende saavutamiseks) ja millega tõhustatakse nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahelist koostööd.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Käesolev ettepanek on üks meetmetest, mis kuulutati välja komisjoni 15. märtsi 2024. aasta aruteludokumendis lihtsustamispaketi osana.

Kõigis liikmesriikides kohaldatava ELi õigusraamistiku kehtestamine tagab, et puuduvad erisugused lähenemisviisid, mis võiksid kahjustada õiguskindlust, põhjustada pikki menetlusi ja tekitada segadust nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahelises koostöös.

Lisaks märgiti tulevikukindluse platvormi arvamuses, et kuigi suurem ühtlustamine võib vähendada paindlikkust eeskirjade kohandamisel riiklikul tasandil, tingivad piiriülese mõõtmega ebaausate kaubandustavade tegelemisel kaasnevad arvukad probleemid vajaduse kehtestada õigusnormid, mida kohaldatakse kõigis liikmesriikides piiriülese mõõtmega ebaausate kaubandustavade tegelemisel.

- **Põhiõigused**

ELil on kindel soov tagada põhiõiguste kaitse rangete standardite järgimine.

Käesoleva ettepanekuga austatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi. Ettepanekuga toetatakse tarnijate ettevõtlussuutlikust. Samuti on ettepaneku eesmärk tagada, et käesolevas määruses osutatud volituste täitmisel järgitakse menetlusliku tagatisena ostjate õigust kaitsele, mille hulka kuuluvad õigus olla ära kuulatud ja õigus tõhusale õiguskaitsevahendile. Lisaks nõutakse ettepanekus, et nõuete täitmise eest vastutavate asutuste täitmise tagamise toimingud viidaks läbi mõistliku aja jooksul.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused ja komisjon peaksid teabevahetuseks kasutama olemasolevat veebisaiti.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesolev ettepanek on ettepanek võtta direktiivi täiendava vahendina vastu uus ELi määrus. Seetõttu jäävad rakenduskava ning seire-, hindamis- ja aruandluskord samaks nagu kehtivas raamistikus.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepaneku puhul on tegemist ELi määrusega.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Esiteks tuleks kehtestada menetlusnormid nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vaheliseks teabevahetuseks. Teabenõuded tuleb esitada kirjalikult, märkides ära direktiivi vastava sätte ja siseriikliku õigusakti. Taotletud teavet kogub taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus ja taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus kasutab seda kooskõlas oma riigisiseste õigusnormidega.

Teiseks antakse taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutavale asutusele võimalus kasutada talle direktiiviga antud volitusi vastavalt oma liikmesriigi õigusnormidele.

Kolmandaks peaks nõuete täitmise eest vastutaval asutusel olema võimalik teise asutuse taotlusel ja kooskõlas oma liikmesriigi õigusnormidega jõustada direktiiviga kooskõlas vastuvõetud lõplikud otsused trahvide või muude sama tõhusate karistuste määramise ning ajutiste meetmete võtmise kohta.

Neljandaks peaks läbipaistvuse suurendamiseks olema nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel võimalik teatada oma otsustest teistele nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele.

Viiendaks, et tagada määruse alusel loodud vastastikuse abi mehhanismi saavutamine, tuleks kehtestada ammendavad eeskirjad, mis võimaldavad nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel vastastikuse abi taotluse täitmisest keelduda.

Kuuendaks tuleks selleks, et vältida sujuvat koostööd takistavaid asjaolusid, mis on seotud kokkulepitud keeltekasutuse korra puudumisega, kehtestada eeskirjad, mis võimaldavad nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel leppida kokku keel, mida kasutatakse kõigis

teadetes, taotlustes ja omavahelises suhtluses, samuti eeskirjad nendevaheliste erimeelsuste lahendamiseks.

Seitsmendaks tuleks käesoleva määruse kohaselt pidada piiriülese mõõtmega ebaausat kaubandustava, mis hõlmab vähemalt kolme liikmesriiki, laialt levinud ebaausaks kaubandustavaks.

Kaheksandaks peaks laialt levinud ebaausate kaubandustavade korral asjaomaste liikmesriikide, nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel olema võimalik anda hoiatusi, osaleda koordineeritud tegevuses ja määrata koordinaator, kes koordineerib koostööd nende asjaomaste asutuste vahel, kelle territooriumil kõnealune tava võib aset leida.

Üheksandaks tuleks kehtestada uurimise ja õigusaktide täitmise tagamise meetmete koordineerimise kord seoses piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausate kaubandustavadega.

Kümnendaks on vaja loetleda juhtumid, mille puhul asjaomane nõuete täitmise eest vastutav asutus võib otsustada koordineeritud tegevuses osalemisest keelduda.

Üheteistkümnendaks, tagamaks, et koordineeritud tegevusest mõjutatud, nõuete täitmise eest vastutaval asutusel on kõik teabevahetuseks, koostööks ja koordineerimiseks vajalikud vahendid, tuleks käesolevas määruses sätestada keeltekasutuse korda käsitlevad normid.

2024/0318 (COD)

ET

7

ET

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse koostööd selliste nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel, kelle ülesandeks on tagada direktiivi (EL) 2019/633 (milles käsitletakse põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid) täitmine

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/633³ kehtestati liidu ebaausate kaubandustavade vastase kaitse miinimumstandard, et vähendada selliste tavade esinemist, mis tõenäoliselt mõjutavad negatiivselt põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa elatustaset.
- (2) Direktiivi (EL) 2019/633 kohaselt peavad liikmesriigid määrama nõuete täitmise eest vastutavad asutused, et tagada kõnealuses direktiivis sätestatud keeldude tõhus järgimine. Kõnealuse direktiivi kohaselt peavad komisjon ja liikmesriikide nõuete täitmise eest vastutavad asutused tegema tihedat koostööd, et tagada ühtne lähenemisviis käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjade kohaldamisel. Eelkõige peaksid nõuete täitmise eest vastutavad asutused üksteist vastastikku abistama, sealhulgas vahetama teavet ja pakkuma abi piiriülese mõõtmega uurimistes.
- (3) Territoriaalsuspõhimõtte tõttu võib nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel tekkida raskusi teabe kogumisel, rikkumise tuvastamisel ning trahvide ja muude sama tõhusate karistuste määramisel ja täitmisele pööramisel, kui ostja on asutatud teises liikmesriigis. Sellised raskused mõjutavad direktiiviga (EL) 2019/633 kehtestatud nõuete täitmise tagamise süsteemi, mis sõltub nõuete täitmise eest vastutavate asutuste koostööst, ning võivad muuta võitluse ebaausate kaubandustavade vastu ebatõhusaks, kahjustades kõnealuse direktiiviga ette nähtud põllumajandustoodete ja toiduainete

1 ELT C [...], [...], lk [...].

2 ELT C , , lk .

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>).

tarnijate kaitset. Seepärast on asjakohane kehtestada eeskirjad, millega tugevdatakse nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahelist koostööd piiriüleste juhtumite korral.

- (4) Arvestades, et direktiiv (EL) 2019/633 võimaldab liikmesriikidel säilitada või kehtestada rangemad siseriiklikud õigusnormid ebaausate kaubandustavade vastu, tuleks selgitada, et käesolev määrus selliseid eeskirju ei hõlma. Määrusega peaks liikmesriikidel siiski olema lubatud otsustada, et nõuete täitmise eest vastutavad asutused võivad seoses selliste eeskirjadega kasutada käesolevas määruses sätestatud vastastikuse abi mehhanismi raames loodud võimalust vahetada teavet. Ent sellistel juhtudel peaks nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel olema õigus sellise taotluse täitmisest keelduda.
- (5) Selleks et tagada nõuete täitmise eest vastutavatele asutuste käesolevast määrusest tulenevate kohustuste tõhus täitmine, tuleks neile pakkuda vajalikud vahendid ja eksperditeadmised.
- (6) Nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel peaks olema õigus esitada kooskõlas oma siseriikliku õigusega üksteisele tõenditena mis tahes faktilisi või õiguslikke asjaolusid, sealhulgas konfidentsiaalset teavet, ja neid kasutada. Vahetatavat teavet võib kasutada tõendina üksnes direktiiviga (EL) 2019/633 kehtestatud eeskirjade kohaldamisel ja sel otstarbel, milleks teavet edastav asutus seda kogus.
- (7) Nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel peaks olema õigus kasutada oma territooriumil kooskõlas oma riigisisese õigusega direktiivi (EL) 2019/633 artikli 6 lõike 1 punktides b ja c osutatud volitusi teiste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste nimel ja eest.
- (8) Nõuete täitmise eest vastutavad asutused peaksid üksteist teavitama piiriülese mõõtmega ebaausast kaubandustavast, mis on aset leidnud või esineb nende territooriumil.
- (9) Nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel peaks olema õigus oma territooriumil ja kooskõlas siseriikliku õigusega jõustada või algatada menetlusi trahvide või muude sama tõhusate karistuste määramise lõplike otsuste täitmise tagamiseks teiste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste nimel ja eest, tingimusel et need teised nõuete täitmise eest vastutavad asutused on teinud mõistlikke jõupingutusi veendumaks, et ostjatel, kelle suhtes trahvid või muud sama tõhusad karistused täitmisele pööratakse, ei ole piisavalt vara nende teiste nõuete täitmise eest vastutavate asutuste liikmesriikides.
- (10) Nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel peaks olema võimalik vahetada teavet teiste, nõuete täitmise eest vastutavate asutustega ja küsida neilt teavet, esitades teabenõudeid. Nendes teabenõuetes tuleks täpsustada, millist teavet peetakse iga juhtumi puhul vajalikuks, et uurida ebaausaid kaubandustavasid.
- (11) Nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel ei tohiks olla õigust keelduda teabenõude täitmisest või õigusaktide täitmise tagamise meetmetes osalemisest, välja arvatud juhul, kui on tõenäoline, et väljaspool vastastikuse abi mehhanismi riiklikul tasandil võetud õigusaktide täitmise tagamise meetmed ja haldusotsused peataksid piiriülese mõõtmega ebaausa kaubandustava. Lisaks peaksid nõuete täitmise eest vastutavad asutused sellist keeldumist põhjendama.
- (12) Keeltekasutusega seotud menetluskorra puudumine võib takistada nõuete täitmise eest vastutavate asutuste sujuvat koostööd. Seepärast tuleks kehtestada eeskirjad, mis võimaldavad nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel leppida kokku keel, mida

kasutatakse kõigis teadetes, taotlustes ja omavahelises suhtluses, samuti eeskirjad nendevaheliste erimeelsuste lahendamiseks.

- (13) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesolevas määruses sätestatud meetmete rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised, et ta saaks välja töötada teabenõuete või õigusaktide täitmise tagamise meetmete taotluste standardvormid. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴. Kui komisjon ei ole standardvorme välja töötanud, peaks nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel olema õigus töötada sellised vormid välja vastastikuse abi mehhanismi hõlbustamiseks.
- (14) Sellise piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausa kaubandustava korral, mis hõlmab vähemalt kolme liikmesriiki, peaks sellisest tavast mõjutatud, nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel olema võimalik anda hoiatusteateid, osaleda koordineeritud tegevuses ja määrata koordinaator, kes koordineerib koostööd nende asjaomaste asutuste vahel, kelle territooriumil võib kõnealune tava aset leida. Selleks et teha kindlaks, millised nõuete täitmise eest vastutavad asutused on piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausast kaubandustavast mõjutatud, tuleks arvesse võtta kõiki asjakohaseid aspekte, eelkõige kohta, kus ostja on asutatud, ja nende tarnijate asukohta, keda ebaaus kaubandustava võib mõjutada. Piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausate kaubandustavade avastamist tuleks toetada teabe vahetamisega nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel, kui on alust kahtlustada, et sellised piiriülese mõõtmega ebaausad kaubandustavad aset leiavad. Koordinaator peaks teostama oma pädevust tihedas koostöös teiste asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutustega. Samuti peaksid kõik asjaomased nõuete täitmise eest vastutavad asutused uurimise varases etapis aktiivselt osalema ning andma komisjonile ja nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele, keda piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava mõjutab, hoiatusteateid ning jagama neile kättesaadavat vajalikku teavet selliste tavade kohta.
- (15) Tuleks kehtestada uurimise ja õigusaktide täitmise tagamise meetmete koordineerimise kord seoses piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausate kaubandustavade. Koordineeritud tegevus piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausate kaubandustavade vastu peaks tagama, et nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel on võimalik valida kõige asjakohasemad ja tõhusamad vahendid selliste tavade peatamiseks.
- (16) Vaja on loetleda juhtumid, mille puhul asjaomane nõuete täitmise eest vastutav asutus võib otsustada koordineeritud tegevuses osalemisest keelduda. Eelkõige ei tohiks koordineeritud tegevuses osalemisest keeldumist õigustada sellega, et piiriülese mõõtmega ebaausast kaubandustavast mõjutatud, nõuete täitmise eest vastutaval asutusel napib kättesaadavaid vahendeid.
- (17) Selleks et koordineeritud tegevusest mõjutatud, nõuete täitmise eest vastutaval asutusel oleks kõik teabevahetuseks, koostööks ja koordineerimiseks vajalikud vahendid, tuleks käesolevas määruses sätestada keeltekasutuse korda käsitlevad normid.

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (18) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse põhimõtteid, mida on tunnustatud eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja mis on esindatud liikmesriikide põhiseaduslikes tavades. Seepärast tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega.
- (19) Käesoleva määruse kohaldamine ei tohiks mõjutada kriminaaluurimisi ega kohtumenetlusi liikmesriikides.
- (20) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt koostööd selliste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel, kes vastutavad direktiivi (EL) 2019/633 kohase ebaausate kaubandustavade keelu täitmise tagamise eest, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest üksi tegutsedes ei suuda nad tagada koostööd ja koordineerimist, küll aga saab seda direktiivi territoriaalse ja isikulise kohaldamisala tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (21) Selleks et anda nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele aega, mis on vajalik käesolevas määruses sätestatud eeskirjade rakendamiseks, tuleks selle kohaldamine ühe aasta võrra pärast selle jõustumist edasi lükata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse teatavad normid, mille kohaselt teevad nõuete täitmise eest vastutavad asutused, kelle liikmesriigid on määranud vastutavaks direktiivi (EL) 2019/633 kohastes põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela ettevõtjatevahelistes suhetes ebaausate kaubandustavade keelustamise tõhusa täitmise tagamise eest, omavahel koostööd ja koordineerivad tegevust.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse direktiivi (EL) 2019/633 artikli 3 lõigetes 1 ja 2 sätestatud, piiriülese mõõtmega ebaausate kaubandustavade keelustamisel ettevõtjatevahelistes suhetes põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas.

Käesoleva määruse artiklit 5 kohaldatakse siiski ka seoses siseriiklike õigusnormidega direktiivi (EL) 2019/633 artikli 9 tähenduses, kui liikmesriik kooskõlas kõnealuse artikli lõikega 4 nii otsustab.

2. Käesolev määrus ei piira liidu ja riigisisest rahvusvahelist eraõigust käsitlevate õigusnormide, eelkõige kohtualluvust ning kohaldatavat õigust reguleerivate õigusnormide kohaldamist.

3. Käesolev määrus ei piira tsiviil- ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostööga seotud meetmete kohaldamist liikmesriikides, eelkõige nõukogu otsusega 2008/976/JSK⁵ kehtestatud Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku toimimist.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse määruse (EL) 2019/633 artiklis 2 osutatud mõisteid. Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „nõuete täitmise eest vastutav asutus“ – liikmesriigi poolt direktiivi (EL) 2019/633 artikli 4 lõike 1 kohaselt määratud riiklik asutus või riiklikud asutused;
- b) „taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus“ – nõuete täitmise eest vastutav asutus, kes esitab vastastikuse abi taotluse;
- c) „taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus“ – nõuete täitmise eest vastutav asutus, kellele esitatakse vastastikuse abi taotlus;
- d) „piiriülese mõõtmega ebaaus kaubandustava“ – direktiivi (EL) 2019/633 tähenduses mis tahes ebaaus kaubandustava, milles osaleb üks tarnija ja üks ostja, kes asuvad eri liikmesriikides;
- e) „piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava“ – direktiivi (EL) 2019/633 tähenduses mis tahes ebaaus kaubandustava, mis hõlmab vähemalt kolme liikmesriiki;
- f) „lõplik otsus“ – otsus, mida ei saa või enam ei saa tavakorras edasi kaevata.

II PEATÜKK

VAHENDID JA EKSPERDITEADMISED

Artikkel 4

Vahendid ja eksperditeadmised

Liikmesriigid tagavad, et nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel on käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikud vahendid ja eksperditeadmised.

III PEATÜKK

VASTASTIKUSE ABI MEHCHANISM

Artikkel 5

Teabenõuded

1. Taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse palvel esitab taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus viivitamata ja 60 päeva jooksul, kui ei ole kokku lepitud teisiti, taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutavale asutusele nõutud teabe, et teha

5 Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).

kindlaks, kas taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigis on esinenud või esineb piiriülese mõõtmega ebaausat kaubandustava.

2. Taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus märgib taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutavale asutusele teabenõude saatmisel õigusliku alusena käesoleva määruse, direktiivi (EL) 2019/633 ülevõtva siseriikliku õigusakti ja direktiivi (EL) 2019/633 vastavad sätted, teabenõude eesmärgi ja täpsustab, millist teavet nõutakse.

3. Taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus kogub esitatavat teavet ja taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus kasutab saadud teavet üksnes kooskõlas vastava siseriikliku õigusega.

4. Liikmesriigid võivad otsustada, et nõuete täitmise eest vastutavad asutused võivad kasutada käesolevas artiklis osutatud võimalusi seoses siseriiklike õigusnormidega direktiivi (EL) 2019/633 artikli 9 tähenduses.

Kui taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus kasutab esimeses lõigus sätestatud võimalust, võib taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus teabe esitamisest keelduda, esitades keeldumise põhjused.

Artikkel 6

Õigusaktide täitmise tagamise meetmete taotlused

1. Taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse palvel ja nimel kasutab taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus kooskõlas oma liikmesriigi õigusnormidega direktiivi (EL) 2019/633 artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud volitusi.

2. Kui taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus kasutab taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse palvel ja nimel direktiivi (EL) 2019/633 artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud volitusi, on taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse ametnikel ja teistel saatvatel isikutel, kelle taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastav amet on volitanud või määranud, saata ja abistada nõuete täitmise eest vastutavat asutust kõnealuse asutuse ametnike järelevalve all.

3. Taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus teavitab taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutavat asutust regulaarselt astunud sammudest ja võetud meetmetest ning tema poolt kavandatud sammudest ja meetmetest.

Artikkel 7

Taotlused trahvide või muude sama tõhusate karistuste määramise ning ajutiste meetmete võtmise otsuste täitmise tagamiseks

1. Taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse palvel jõustab taotluse saanud asutus kooskõlas oma siseriikliku õigusega lõplikud otsused trahvide või muude sama tõhusate karistuste määramise ja ajutiste meetmete võtmise kohta, mis on vastu võetud kooskõlas direktiivi (EL) 2019/633 artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punktiga e.

2. Lõiget 1 kohaldatakse üksnes juhul, kui taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus on pärast oma territooriumil mõistlike jõupingutuste tegemist kindlaks teinud, et ostjal, kelle suhtes trahv ja muud karistused ning ajutised meetmed on täitmisele pööratavad, ei ole piisavalt vara tema liikmesriigi territooriumil.

3. Taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus võib nõuda üksnes lõpliku otsuse täitmisele pööramist.
4. Küsimusi seoses trahvide ja muude sama tõhusate karistuste määramise ning ajutiste meetmete võtmise aegumistähtaegadega reguleeritakse taotluse saanud asutuse liikmesriigi õigusega.

Artikkel 8

Teavitamismehhanism

Nõuete täitmise eest vastutav asutus teavitab kõiki teisi nõuete täitmise eest vastutavaid asutusi ühe kuu jooksul pärast seda, kui on vastu võetud otsus, millega tuvastatakse piiriülese mõõtmega ebaausa kaubandustava esinemine oma liikmesriigis.

Artikkel 9

Vastastikuse abi taotluste menetlemine

1. Taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus esitab vastastikuse abi taotlusel kogu asjakohase teabe, mis on vajalik selleks, et taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus saaks seda taotlust täita, sealhulgas kogu teabe, mida on võimalik üksnes saada taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigis.
2. Vastastikuse abi taotlused ja kogu nendega seotud teabevahetus esitatakse kirjalikult, kasutades standardvorme.

Artikkel 10

Vastastikuse abi taotluse täitmisest keeldumine

1. Taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus võib keelduda artikli 5 kohases teabenõudes taotletud teabe andmisest üksnes juhul, kui kehtib üks või mõlemad järgmistest tingimustest:
 - a) pärast taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutusega konsulteerimist ei vaja taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus nõutud teavet, et teha kindlaks, kas piiriülese mõõtmega ebaausat kaubandustava on esinenud või esineb;
 - b) sellise ebaausa kaubandustava suhtes ja sama ostja vastu on taotluse saanud või esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigi õigusasutustes juba algatatud kriminaaluurimine või alustatud kohtumenetlust.
2. Taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus võib keelduda artiklite 6 ja 7 alusel esitatud õigusaktide täitmise tagamise meetmete taotluse rahuldamisest pärast taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutusega konsulteerimist, kui kehtib üks või mõlemad järgmistest tingimustest:
 - a) sellise ebaausa kaubandustava suhtes on taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigis juba algatatud kriminaaluurimine või alustatud kohtumenetlust, tehtud kohtuotsus või sõlmitud kohtulik kokkulepe;
 - b) sellise ebaausa kaubandustava kiireks ja tõhusaks peatamiseks on sama liidusisese rikkumise suhtes ja sama kaupleja vastu taotluse saanud asutuse liikmesriigis juba algatatud vajalikud õigusaktide täitmise tagamise meetmed või selle kohta on juba tehtud haldusotsus;
 - c) sellise ebaausa kaubandustava suhtes ja sama ostja vastu on taotleja liikmesriigi õigusasutustes juba algatatud kriminaaluurimine või alustatud kohtumenetlust;

d) taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutav asutus ei ole esitanud artikli 5 kohaselt vajalikku teavet.

3. Taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutav asutus teavitab taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutavat asutust igast vastastikuse abi taotluse rahuldamisest keeldumisest ja esitab nimetatud keeldumise põhjused.

Artikkel 11

Keeltekasutuse kord

1. Nõuete täitmise eest vastutavate asutuste poolt kogu käesoleva peatükiga hõlmatud taotlustes, teadetes ja omavahelises suhtluses kasutatavad keeled lepitakse kokku asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel.

2. Kui asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel kokkuleppele ei jõuta, saadetakse vastastikuse abi taotlused taotluse esitanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest ning vastused taotluse saanud nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest.

Artikkel 12

Rakendamisvolitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse artikli 9 lõike 2 kohaste vastastikuse abi taotluste standardvormid.

Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 21 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

UURIMIS- JA JÕUSTAMISMEHHAANISMID PIIRIÜLESE MÕÕTMEGA LAIALT LEVINUD EBAAUSATE KAUBANDUSTAVADE PUHUL

Artikkel 13

Koordineeritud tegevuse alustamine ja koordinaatori määramine

1. Kui on mõistlik kahtlus, et võib esineda piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava, algatavad sellest tavast mõjutatud, nõuete täitmise eest vastutavad asutused koordineeritud tegevuse, mis põhineb nendevahelisel kokkuleppel. Koordineeritud tegevuse alustamisest teatatakse viivitamata komisjonile.

2. Asjaomased nõuete täitmise eest vastutavad asutused, kes on mõjutatud piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausast kaubandustavast, määravad koordinaatoriks nõuete täitmise eest vastutava asutuse.

3. Asjaomased nõuete täitmise eest vastutavad asutused, kes on mõjutatud piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausast kaubandustavast, viivad läbi uurimisi neile kättesaadava teabe alusel. Nad teatavad selliste uurimiste tulemustest teistele nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele vastavalt artiklile 19.

4. Nõuete täitmise eest vastutav asutus ühineb koordineeritud tegevusega, kui nimetatud koordineeritud tegevuse käigus ilmneb, et nõuete täitmise eest vastutav asutus on piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausast kaubandustavast mõjutatud.

5. Selleks et teha kindlaks, et nõuete täitmise eest vastutav asutus on mõjutatud piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausast kaubandustavast, võetakse arvesse kõiki elemente, eelkõige järgmist:

a) liikmesriigid, kus on asutatud ostjad;

b) liikmesriigid, kus on asutatud tarnijad, keda ebaaus kaubandustava võib mõjutada.

Artikkel 14

Koordineeritud tegevuses osalemisest keeldumise põhjused

1. Nõuete täitmise eest vastutav asutus võib keelduda koordineeritud tegevuses osalemisest üksnes järgmistel põhjustel:

a) selles nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigis on sama ostja vastu ja sellise ebaausa kaubandustava suhtes juba algatatud kriminaaluurimine või alustatud kohtumenetlust, on tehtud kohtuotsus või sõlmitud kohtulik kokkulepe;

b) nõuete täitmise eest vastutav asutus on juba algatanud uurimise enne artiklis 19 osutatud hoiatusteate andmist või sama ostja suhtes on kõnealuse nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigis sellise ebaausa kaubandustava kohta tehtud haldusotsus, et piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava peatada;

c) kõnealuses nõuete täitmise eest vastutava asutuse liikmesriigis ei ole toimunud piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausast kaubandustava ja sellel nõuete täitmise eest vastutaval asutusel ei ole seega vaja õigusaktide täitmise tagamise meetmeid võtta.

2. Kui nõuete täitmise eest vastutav asutus keeldub koordineeritud tegevuses osalemast, teatab ta oma otsusest viivitamata komisjonile ja piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausast kaubandustavast mõjutatud teistele nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele, nimetades oma otsuse põhjused ning esitades vajalikud tõendavad dokumendid.

Artikkel 15

Uurimismeetmed koordineeritud tegevuse puhul

1. Koordineeritud tegevusest mõjutatud, nõuete täitmise eest vastutavad asutused tagavad, et uurimisi ja kontrole tehakse koordineeritult. Nad püüavad teha uurimisi ja kontrole ning kui riigisisene õigus seda võimaldab, siis kohaldada ajutisi meetmeid üksteisega samaaegselt.

2. Koordineeritud tegevuses osalevad nõuete täitmise eest vastutavad asutused esitavad uurimise tulemused ja hinnangu piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausa kaubandustava kohta ühises seisukohas, milles võetakse kokku vastuvõetud siseriiklikud otsused.

3. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/943⁶ sätestatud konfidentsiaalsuse ning ameti- ja ärisaladuse normide kohaldamist, avaldavad koordineeritud

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>).

tegevuses osalevad nõuete täitmise eest vastutavad asutused ühise seisukoha või selle osad oma veebisaitidel ja teavitavad avaldamisest komisjoni.

Artikkel 16

Õigusaktide täitmise tagamise meetmed koordineeritud tegevuse puhul

1. Koordineeritud tegevuses osalevad nõuete täitmise eest vastutavad asutused võtavad oma jurisdiktsioonis kõik direktiivi (EL) 2019/633 artikli 6 kohased vajalikud õigusaktide täitmise tagamise meetmed ostja suhtes, keda on vastutav piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava eest, et kõnealune ebaaus kaubandustava peatada.

2. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused võtavad lõike 1 kohaseid õigusaktide täitmise tagamise meetmeid kooskõlas oma liikmesriigi õigusnormidega ja koordineeritud, et peatada piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused, kes on koordineeritud tegevusest mõjutatud, püüavad õigusaktide täitmise tagamise meetmeid võtta sellisest laialt levinud piiriülesest rikkumisest mõjutatud liikmesriikides samaaegselt.

Artikkel 17

Koordineeritud tegevuse lõpetamine

1. Koordineeritud tegevus lõpetatakse, kui koordineeritud tegevuses osalevad nõuete täitmise eest vastutavad asutused jõuavad järeldusele, et piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava kõigis asjaomastes liikmesriikides enam ei esine või et sellist piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausat kaubandustava ei ole enam kasutatud.

2. Artikli 13 lõikes 2 osutatud koordinaator teavitab, kui see on asjakohane, koordineeritud tegevusega seotud liikmesriikide nõuete täitmise eest vastutavaid asutusi viivitamata koordineeritud tegevuse lõpetamisest.

Artikkel 18

Koordinaatori roll

1. Artikli 13 kohaselt määratud koordinaator täidab eelkõige järgmisi ülesandeid:

a) tagab, et asjaomaseid nõuete täitmise eest vastutavaid asutusi teavitatakse nõuetekohaselt ja õigeaegselt uurimise või õigusaktide täitmise tagamise meetme edenemisest, samuti eeldatavatest järgmistest sammudest ja võetavatest meetmetest;

b) koordineerib ja jälgib asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste käesoleva määruse kohaselt läbiviidavaid uurimistoiminguid;

c) koordineerib kõigi vajalike dokumentide koostamist ja jagamist asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel;

d) hoiab ühendust ostja ning muude uurimistest või vajaduse korral õigusaktide täitmise tagamise meetmetest mõjutatud osalistega, kui asjaomased, nõuete täitmise eest vastutavad asutused ja koordinaator ei ole teisiti kokku leppinud;

e) koordineerib vajaduse korral asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste poolset hindamist, konsultatsioone ja järelevalvet ning teisi samme, mis on vajalikud asjaomase ostja ette pandud kohustuste täitmiseks;

f) koordineerib vajaduse korral asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste võetud õigusaktide täitmise tagamise meetmete võtmist;

g) koordineerib asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste poolt III peatüki kohaselt esitatud vastastikuse abi taotluste esitamist.

2. Koordinaator ei vastuta teiste asjaomaste, nõuete täitmise eest vastutavate asutuste tegevuse või tegevusetuse eest, kui nad kasutavad direktiivi (EL) 2019/633 artikli 6 ja käesoleva määruse kohaseid volitusi.

Artikkel 19

Hoiatusteated

1. Nõuete täitmise eest vastutav asutus hoiatab viivitamata komisjoni ja teisi nõuete täitmise eest vastutavaid asutusi, et piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausat kaubandustava võidakse kasutada.

2. Nõuete täitmise eest vastutav asutus esitab lõikes 1 osutatud hoiatusteate andmisel teavet kahtlustatava, käesoleva määrusega hõlmatud piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausa kaubandustava, sealhulgas järgmise kohta:

a) piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausa kaubandustava kirjeldus;

b) piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausa kaubandustava üksikasjad;

c) liikmesriigid, keda piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaaus kaubandustava mõjutavad või võivad mõjutada;

d) ostja(te) isik(ud), keda kahtlustatakse piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausa kaubandustava levitamises;

e) asjaomane ebaaus kaubandustava vastavalt direktiivile (EL) 2019/633 ja viide siseriiklikule õigusele;

f) piiriülese mõõtmega laialt levinud ebaausa kaubandustava suhtes algatatud kohtumenetluste, õigusaktide täitmise tagamise meetmete või muude meetmete kirjeldus ning nende kuupäevad ja kestus, samuti nende staatus;

g) kohtumenetlusi ja muid meetmeid kohaldava nõuete täitmise eest vastutava asutuse andmed.

3. Nõuete täitmise eest vastutav asutus võib hoiatusteate andmisel paluda nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel teistes liikmesriikides kontrollida, kas asjaomastele nõuete täitmise eest vastutavatele asutustele kättesaadava või kergesti kättesaadava teabe põhjal võib nende teiste liikmesriikide territooriumil esineda selliseid laialt levinud ebaausaid kaubandustavasid või kas nendes liikmesriikides on selliste ebaausate kaubandustavade suhtes käimas mõni menetlus või on juba võetud õigusaktide täitmise tagamise meetmeid. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused nendes teistes liikmesriikides vastavad taotlusele viivitamata.

Artikkel 20

Keeltekasutuse kord

1. Nõuete täitmise eest vastutavate asutuste poolt esitatavates teadetes ja kogu käesoleva peatükiga hõlmatud koordineeritud tegevustega seotud suhtluses kasutatavad keeled lepitakse kokku asjaomaste nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel.

2. Kui asjaomased nõuete täitmise eest vastutavad asutused omavahel kokkuleppele ei jõua, on teated ja muu suhtlus teavet saatva liikmesriigi ametlikus keeles või ühes tema ametlikest keeltest.

V PEATÜKK MENETLUSSÄTTED

Artikkel 21

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 229 loodud põllumajandusturgude ühise korralduse komitee⁷. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

VI PEATÜKK LÖPPSÄTTED

Artikkel 22

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [+ 1 aasta alates selle vastuvõtmise kuupäevast].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).